

ZEEWATER WERD IN ZIEDPANNEN DOOR KOKEN OMGEZET IN ZOUTKRISTALLEN

Bouvy Zout in Muiden

De eerste gegevens over zoutfabricage in Muiden vinden we in de boeken rond 1598. De zoutzieders van de Zoutkeetsgracht in Amsterdam trokken naar Muiden en kregen toestemming een zoutkeet te bouwen. In 1605 kwam weer een verzoek om een zoutkeet met twee pannen te mogen beginnen. Het stadsbestuur was zeer tevreden, want het bracht geld op. Er werd toestemming gegeven om de Kloostersteeg of Conventsteeg op te hogen. Met al deze octrooien mogen we aannemen dat tegen 1625 het zuiden van de Heerengracht bijna vol was. Het kreeg de naam Keeteind.

Zoutzieden in Muiden

Zoutzieden was een eenvoudig proces. Zoutketen werden aan de Vecht gebouwd en met een schuit werd schoon zeewater aangevoerd. Dat werd in stenen bakken gepompt. Dit zeewater, pekkel, bleef een dag staan. Daarna werd het overgebracht naar de ziedpannen en aan de kook gebracht. De

zoutkristallen werden uit de pan geschept en in manden gedaan die boven de pannen werden gehangen om uit te lekken. Na droging werd het opgeslagen in zoutdenen, silo's met schuin aflopende vloeren om het makkelijk te kunnen scheppen.

Het stadsbestuur wilde graag meer zoutketen of ziederijen. In 1645 kwam zoutkeet De Wereld op de plaats waar nu de Van Ginkel-huizen staan, dus tussen Weesperstraat en Vecht. Tegen 1739 vond een verdere concentratie van zoutketen plaats. De zoutketen De Langhe Gangh, De Pauw en De Lelie kwamen in één hand, De Langhe Gangh was toen al buiten gebruik.

De Langhe Gang werd een woonhuis met tuin, De Duyf, liggend tussen Conventsteeg en Stadssteeg, een boerderij met twee huizen. Tegen 1800 waren er nog drie zoutketen over, Het Anker, De Wereld en De Pauw. In 1811 werd zoutkeet De Pauw verkocht

■ Bouvy Zoutfabriek vanaf de Vecht gezien.

aan Abraham Bredius, eigenaar van de kruidfabriek en nu dus ook eigenaar van de zoutkeet. De Wereld liet hij afbreken en Het Anker werd een loods. De Pauw met vijf pannen, bleef als enige over.

Bouvy wordt eigenaar

In september 1838 werd zoutkeet De Pauw verkocht aan Johannes Jacobus Bouvy. Dit was het begin van de Bouvy Zoutfabriek. Zijn opvolger H.M. Bouvy ontwierp een plan voor een grote reorganisatie en uitbreiding. In 1895 werden de beide zoons Frans en Léon in een vennootschap onder firma opgenomen; de naam J.J. Bouvy en Zoon bleef bestaan. Onder hen begon de echte vooruitgang.

In 1925 werd de firma omgezet in een N.V., kantoorhoudend in Amsterdam. In de fabriek in Muiden werd in 1933 een moderne vacuüminstallatie geplaatst waarmee men fijn tafelsout, selderijzout en badzout kon produceren.

Tijdens de oorlog ging de fabriek door, zout was niet op de bon. De vrachtwagens werden in beslag genomen en het vervoer per schip werd uitgebreid. Jan Bouvy onderhandelde met de Duitsers en een groot deel van het personeel kon in Muiden blijven werken.

In maart 1945 werd de villa in Naarden, waar de zoon van Léon, Jan Bouvy, met zijn gezin woonde, bij het bombardement van hotel Bosch van Bredius in Naarden gebombardeerd, Jan en zijn drie kinderen werden gedood. Een enorm verlies voor de familie, maar ook voor het bedrijf.

Na 1945 kwam de fabriek moeilijk op gang. De Rijn en de Maas, waarover het zout moest worden aangevoerd, was versperd. De regering gaf de voorkeur aan zout uit eigen bodem; er lagen zoutlagen in Boekelo en Hengelo. Het bedrijf kwakkelde in die jaren en in 1961 werd de onderneming ge-

splitst in een werkmaatschappij en een beleggingsmaatschappij. Er waren toen 53 personeelsleden. De Bouvy Zoutfabriek stopte definitief in 1969. Een krant schreef: 'Muiden is nu zoutloos'.

In juli 1974 vond te Muiden een bijzonder voorval plaats. Toen werden, een kwartier na elkaar, twee fabrieksschoorstenen van 45 en 35 meter hoog opgeblazen. Jarenlang hadden deze schoorstenen het silhouet van Bouvy Zout, maar ook van Muiden bepaald. Omdat met het opblazen de sloop van de fabriek werd afgesloten en

In 1895 begon onder Frans en Léon Bouvy de echte vooruitgang van de firma

de nieuwbouw ingeluid, werd er een officieel tintje aan gegeven. Burgemeester Jongeneel en de nestor van de gemeenteraad, Bas van Diest sr., brachten de springladingen tot ontploffing.

■ Modern Bouvy zoutvatje.

De grond werd bouwrijp gemaakt en er kwamen 69 woningen. In Muiden noemt men het de Bouvy Wijk.

Ayla Blüm

Bron: Bouvy Zout, de geschiedenis van een familiebedrijf, door Jan van der Heijden. Uitgave HK Stad Muiden

■ Bouvy zoutfabriek tijdens de sloop in 1974.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

HEM-ELECTRICITEITSCENTRALE (1899) te Naarden

IN 1899 wordt de grondlaag aan de Prins Willem van Oranjelaan te Naarden aangestampt voor de aanleg van het Centraal station van de Electriche Verlichting. Op de achtergrond is het voormalig Kindertehuis van het Leger des Heils te zien aan de Lambertus Hortensiuslaan. Deze foto is gemaakt door de opzichter E.P.J. Smith en maakt deel uit van het fotoalbum van de HEM-electriciteitscentrale dat zich in de fotocollectie Naarden bevindt.

FOTO: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

■ Bouvy zoutfabriek met zicht op de Herengracht.